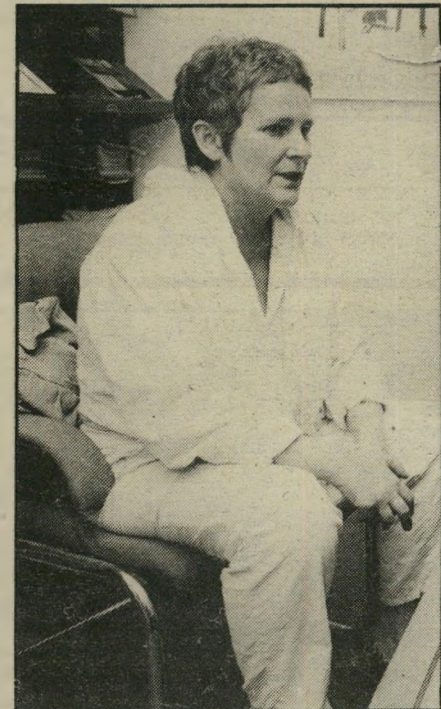

אחרת, פרנסווא פביאן, שהופעתה, כעבר, נתפקדים של אשה בשלה, נבונה, אינטלקטור אלית אשר מסוגלת להתגבר על טכסט מתוחכם בטבעיות רבה, מתאימה במיוחד לדמות הסופרת. בין השחקנים, פנה רלוו שוב למתיא קרייר, שחקן שהופיע כבר כמה פעמים בסרטיו. לרברי הכימאי, הוא אוהב להשתמש בקרייר, שחקן בשנות ה-40 של חייו, אבל בעל חזות צעירה ביותר, משום הרושם שהוא יוצר כאילו אינו שייך לשום מקום במרוויקי, הוא גרמני המדבר צרפתית בצורה מושלמת, פרט למיבטא קל שמבחינים בו אך בקושי (לכן בסרט הוא אלז'י) ובנוסף לכך, הוא גם דובר פלמית מושלמת (זה כישורו שבו לא השתמשו בסרט זה, אבל עזר לדלוו בסרטים אחרים). ואילו לדמות השופט האיטלקי, אישיריה שמרגיש את הצורך להפגין את אמונתו הרתית כלפי חוץ בהגשה רבה, ולפרוט על נימי מצפוניו הצפוני, מצא רלוו את ויטוריו גאסמן, שחקן שידוע כגילום רמיות שהן גדולות מן החיים עצמם. רלוו השתדל, כמובן, להחזיק אותו קצר ככל האפשר, כדי שלא יחרוג מן המיסגרת שנקבעה לו.

רלוו הפרטי, דלוו הוא איש קטן קומה ועדין, הוא ליווה במשך שנים רבות את הסרטים האילמים בסנימטק של בריסל, בפריטה על פסנתר, לכן נראה הוא שם גש על האספקט המוסיקלי בסרטיו, ובמיוחד בזה האחרון, שאחת מדמויותיו המרכזיות היא פסנתרנית. לכן הוא גם השתדל שבביצוע המוסיקה (הפסנתרנית והברתה לאחר עורכות בסרט חזרות רבות על יצירות ולשני פסנתרים) יהיה משהו מן הרוח הבלגית, כך הוא אומר.

ונקודה אחרונה, בסרטיו הקודמים הקדיש תשומת-לב רבה ליצירת אווירה סוריאליסטית בסיפור ובתמונה גם יחד. משום כך נהגו לקשור את שמו לזה של הצייר הבלגי הגדול, פול רלוו. ואומנם, היו צילומים בסרטיו שהזכירו מאוד את האווירה ביצירות הצייר, ואף סירטו האחרון, מישפתתית בין השניים, ולפי סירטו האחרון, נראה שגם הקירבה החזותית הולכת ופגה. לרבריו קשה היום לעשות סרטים כפי שנהגו לעשות לפני 15 - 20 שנה, כשהוא החל במלאכתו ככימאי. היום יש צורך בגישה ישירה יותר, פשוטה יותר, מצועצעת פחות. היום לא היו מקבלים כרצון את אותם מעמרים מלאכותיים

בימאית-אזרחת מריאנה רוזנבאום גרמניה החדשה

משהו שתוכננו במיוחד למצלמה. מכאן, הסיגנון החזותי הטיבעי יותר של בנוונוטה, ובכל זאת, יש בו לפחות צילום אחד שמזכיר את הסוריאליזם הבלגי: התסריטאי שמחפש את הסופרת הנעדרת מביתה, עובר מחדר לחדר ונכנס למיטבח אפלולי, מסורר, כולו בצבעים חמים אבל עזים, ועל הריצפה המבויקה, זוג נעלי אשה ממתונות כאילו לגבירה שהשליכה אותם מן הרגליים בפזיזות-נפש. כדיוק כמו אצל מאגריט.

טעם גופרית ומנתה

כפסטיבל הסרטים כברלין הצביעו הכל על סרט בשם שלום בטעם מנתה כסרט הגרמני המעניין ביותר של השנה. סרט אוטוביוגרפי של בימאית אלמונית עד אז, בשם מריאנה רוזנבאום, המציג בצורה סאטירית, שיש בה לא

דרך מן הרגלים אל הנשמה

חזונת הדמים (תכלת, תל-אביב, ספרד) - זה הניסיון הראשון והמוצלח ביותר של קארלוס סאורה להתמודד עם בימיו של בלט הפלמנקו. עוד לפני כרמן, בסרט הזה, שנמשך קצת יותר משעה, אין שום ניסיון מצטעצע ליצור עלילה מלאכותית. שהיא מקבילה לחיים, אלא התמקדות בעצם היצירה האמנותית של אנטוניו גאדס, הכוריאוגרף הספרדי הגדול שאף רוקד את התפקיד הראשי.

התירוץ העלילתי של סאורה במיקרה זה, הוא צילום חזרה של הלהקה לקראת הופעתה על הבימה. הסרט מתחיל בתמונות המראות את הרקדנים מתכוננים לקראת החזרה, כלומר סיור בחדרי האיפור השונים, אחר-כך הצגת אולם חזרות רחבי-ידיים ועירום לחלוטין, פרט לקולבים שעליהם תלויות התלבושות שעתידות לשמש מאוחר יותר את הרקדנים. אחר-כך מתחילה החזרה עצמה.

מימד זה נשמר בהתחלה, אבל הוא נעלם בהדרגה, עד אשר גם סאורה עצמו וגם הצופה, שוכחים שמדובר בחזרה, או בה-צגה, לקראת השיא - העימות בין החתן ובין המאהב - נדמה כאילו עוצמת המחזה של לורקה עוברת מבעד לכל השכבות האמנותיות שבהן עטפו אותה כאן, יש אל חושי של הצופה. אין ספק שעיקר השבחים מגיעים כאן לאנטוניו גאדס וללהקתו, שהיא זו המופיעה גם בכרמן (פרט ללאורה דל-סול). יכולת הביטוי של מחול הפלמנקו, הכוח שלו לסחוף ריגשות את המתבונן מן הצד, השילוב המושלם בין מיקצבים, קולות

אנטוניו גאדס וכריסטינה הוי: הנצחה נפלאה

ותנועות, כל אלה באים לידי מיצוי מלא בגידיסה של גאדס לחזונת הדמים.

באותה המידה צריך לשבח כאן גם את סאורה ואת הצלם שלו, סאו אסקמיה, על שהעמידו את עצמם לרשות היצירה הקיימת והנציחו אותה באורח מופלא. כאשר הן התאורה והן התנועות המורכבות והמולוטשות של המצלמה, והן העריכה ההולכת יד ביד עם הקצב, הופכים את הביצוע הקולנועי לרובד המשלים את הבאלט של גאדס. מי שנהנה מכרמן, ודאי יהנה כאן כיפליים.

גרין - ירוק עדיין

גרין (לימור תל-אביב, ישראל) - זה סיפור עצוב, לא העלילה, אלא הסרט בעצמו. יש כאן ניסיון לכרוך את המציאות הישראלית בסרט בסיגנון הקולנוע האפל של אמריקה משנות ה-40. התוצאה נראית הססנית, מבולבלת וחסרת עניין של ממש.

בלש פרטי מתבקש לחקור ולחשוף את האמת אודות ראש מועצה מקומית העושה צרות לבעל-מיפעל במקום. כל מיני אנשים הקשורים לחקירה מוצאים את מותם בצורה מיסתורית. האיש שכנראה יום אותה, בעל המיפעל שרוצה לסגור את העסק בגלל הפסידים, מתכחש לכל העניין, ולאשתו התאוותנית של האיש הזה, הקוטפת גברים בתיאבון רב, יש כנראה גם איזה תפקיד בכל הסיפור.

זה נשמע מעניין? אולי, אבל אין זה כך. גרין קולירין מצליח להחמיץ את כל סממני המתח, נכשל בכל ניסיון לבנות אישיות, ומתקשה בכל פרט של קידום העלילה, עד כדי כך שאחרי זמן קצר מאוד אין לצופה עוד כל סקרנות לדעת מה עשוי לקרות, או מה בעצם מפעיל את הדמויות על המסך. יש פרשות שאינן באות אף מעם על פתרון, פרשות אחרות מסתבכות שלא לצורך ומוסברות בחצי פה, בכל פעם שקשה למצוא נתיב נוח לעשות צעד קדימה. מכניסים לסיפור עוד מרכיב, וכל השחקנים נראים פשוט המומים, סצינות האהבה (יש כמה כאלה) מביכות, והסיבות הנורמות לאביבה מז

אביבה פז ויוסף שילוח: חבל על המאמץ

להתערטל הן קלושות ושקופות, כמו כל הדמות שהיא מגלמת. צריך לומר שהסרט מנסה תוך כדי העלילה שלו, לדבר על שחיתות במישטרה (מרשה בעברו של הבלש הפרטי שהיה פעם איש החוק), מעשי מירמה כלכליים בקנה-מידה גדול (בזאת אשם בעל המיפעל), גילוי עריות, ועוד. אבל בכל המקרים הללו, הדיבור מגומגם, וגם זה נאמר בהתחשבות, חבל על כל המאמץ שהושקע ועל שחקנים כמו יוסף שילוח, שמסוגל להרבה יותר.

סאסקייה פיירולר וזיראר סמאן בסריטה של רוזנבאום, שלום בטעם מנתה" לראות את הזוועה בעיניה של ילדה

פעם מן ההומור המאקאברי, את גרמניה המובסת, שמייד אחרי מילחמת-העולם השנייה, כפי שהיא נראית בעיניה של ילדה בת 6, ששמה מריאנה. היא מתגוררת יחד עם אביה, מורה כפרי, עם אמה וסבתה, בכפר בווארי קטן, באזור האמריקאי של גרמניה הכבושה, לשם נמלטה כל המישפחה אשר מוצאה מבוהמיה, שנפלה תחת מישטר רוסי. הכפר הקטן הופך בידי הבימאית להשתקפות של גרמניה כולה, ואם לשלום יש טעם של מנתה, כפי שאומר שם הסרט, הרי זה משום שהשלום מתגלם בחייל האמריקני הנאה והסימפאטי (פיטר פונרה) שבא לעתים קרובות למקום כדי לתנות האבים עם חתיכת המקום, ולחלק לילדים גומיילעיסה בטעם מנתה.

אולם לטעם המנתה מוסיפה מריאנה רוזנבאום לא מעט גופרית, שמתבטאת בזכרונות המילחמה שלא נמחקו עדיין, וברוח היצירה את המילחמה וממשיכה לנשוב, מתחת לפני השטח. התסכולים, התסביכים והפחדים אומנם שולטים בחברה הגרמנית, אבל מאחוריהם, לא חל שינוי גדול בהשקפות העולם היסודיות שלהם. הכומר עדיין מתריס נגד הנחש האמריקאי המפתה תמימים בגן-עדן (?) ומטיל אימים על הילדים, כשהוא מזמינם להתפלל להשמרת כל אויבי הכנסייה, שבמיקרה או לא, מזוהים עם אויבי גרמניה במילחמה. "איוון ממתין לכם מאחורי הפינה להשתלט על רכושכם," מזהיר את המבוגרים אחד מאותם ספרים שהתעשרו (המשך בעמוד 67)